

Högskolan Väst
Rektor

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Juridiska avdelningen
Anders Mellstrand
BESLUT

2008-02-28
Reg.nr 31-5410-07

Anmälan mot Högskolan Väst

Fråga om begränsning av antalet examinationstillfällen vid verksamhetsförlagd utbildning.

Anmälan

xx har i ett brev till Högskoleverket anført i huvudsak följande. Hon går sista terminen på sjuksköterskeprogrammet vid Högskolan Väst. På den avslutande kursen har hon blivit underkänd vid två tillfällen på den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (vfu) och har enligt de regler högskolan ställt upp inte rätt till fler praktiktillfällen. Hon anför vidare att hon lagt ner stort engagemang och hårt arbete på vfu:n, varför det känns orättvist och fel att hon inte blivit godkänd. Som hon får förstås önskar hon fler tillfällen till vfu. Några omdömen som lärarna lämnat muntligen över hennes prestationer under vfu:n har sårat henne. xx har bifogat kursplanen till kursen *Att leda och utveckla klinisk/tillämpad omvårdnad, 15 poäng*.

Utredning

Högskolans yttrande

xx anmälan remitterades till Högskolan Väst som i huvudsak har anført följande.

xx har blivit underkänd i samband med vfu:n vid två tillfällen, den 3 maj 2007 och den 26 oktober 2007. Vid det första tillfället då xx genomförde sin vfu var kursplanen till kursen *Att leda och utveckla klinisk/tillämpad omvårdnad, 15 poäng* tillämplig. Vid det andra tillfället var kursplanen till kursen *Leda och utveckla professionell omvårdnad, 22,5 högskolepoäng* tillämplig. Av den senare kursplanen framgår att studenten vid underkänt betyg under vfu:n har rätt till förnyad vfu vid ett tillfälle. Av bedömningsblanketten framgår att studenten vid underkänt betyg har rätt till förnyad vfu vid ett tillfälle enligt *Riktlinjer för examination vid Högskolan Väst*. xx har undertecknat de båda bedömningsblanketterna. I den aktuella kursen ingår även en klinisk slutexamination med ett praktiskt moment. Vid både vårens och höstens examinationer blev xx underkänd även på detta moment. Då xx framfört att hon inte kände till begränsningsregeln och att den i

riktlinjerna angivna begränsningen uttrycker ”minst två” har högskolan tillmötesgått xx genom att erbjuda henne ytterligare ett tillfälle att examineras på kursen samt byte av examinator. Inledningsvis får hon genomföra den kliniska slutexaminationen ytterligare en gång under januari 2008. Om denna bedöms godkänd kommer hon att erbjudas ytterligare en vfu-placering för bedömning av kursen i sin helhet. Denna placering kommer om så blir fallet att erbjudas i mån av plats. Skulle den kliniska slutexaminationen inte bli godkänd har xx underrättats om att hon antingen kan söka utbildningen på nytt och i efterhand begära tillgodoräknande av de kurser hon har godkänt på, alternativt söka sig till annan utbildningsort.

Högskoleverkets bedömning

Betyg

Enligt 6 kap. 18 § högskoleförordningen (1993:100) ska betyg sättas på en genomgången kurs om inte annat är föreskrivet i kursplanen. Betyget ska bestämmas av en av högskolan särskilt utsedd lärare (examinator).

Högskoleverket kan således inte självt eller genom någon annan bedöma xx prestationer vid en vfu eller tentamen. Beslut om betyg kan heller inte överklagas.

Det framgår av xx anmälan att hon tog illa vid sig vid vissa av de muntliga genomgångarna av hennes prestationer under vfu:n. Högskoleverket finner dock inte skäl att utreda denna fråga vidare.

Antal tillfällen till vfu

Av 6 kap. 21 § högskoleförordningen (1993:100) framgår följande. Om en högskola begränsar det antal tillfällen som en student får genomgå prov för att få godkänt resultat på en kurs eller del av kurs, ska antalet tillfällen bestämmas till minst fem. Om godkänt resultat på en kurs eller en del av kurs förutsätter att studenten genomgått praktik eller motsvarande utbildning med godkänt resultat, ska antalet praktik- eller motsvarande utbildningsperioder bestämmas till minst två.

Av 6 kap. 15 § första stycket 12 samma förordning framgår det att det i kursplanen ska anges om antalet tillfällen för prov och praktik eller motsvarande utbildningsperioder för att bli godkänd är begränsat.

Om ett lärosäte vill begränsa det antal tillfällen studenterna får genomgå en viss vfu, krävs det därför att lärosätet uttryckligen beslutar om det i kursplanen. Det måste framgå av kursplanen hur många tillfällen studenten har rätt till (minst två, dvs. två eller flera). Om dessa förutsättningar inte är uppfyllda kan lärosätet inte vägra studenten att delta i ytterligare vfu-tillfällen.

I kursplanen till kursen *Leda och utveckla professionell omvårdnad, 22,5 högskolepoäng* anges att studenten vid underkänt betyg efter den

verksamhetsförlagda utbildningen har rätt till förnyad vfu vid ett tillfälle. Av denna kursplan framgår att den gäller först från hösten 2007.

I kursplanen till kursen *Att leda och utveckla klinisk/tillämpad omvårdnad, 15 poäng* anges att student vid underkänt ges möjlighet till ny prövning enligt lokala föreskrifter. Någon regel om rätt till förnyad vfu motsvarande den i kursplanen som nämnts i föregående stycke, finns inte.

I kursplanerna till såväl kursen *Att leda och utveckla klinisk/tillämpad omvårdnad, 15 poäng* som kursen *Leda och utveckla professionell omvårdnad, 22,5 högskolepoäng* hänvisas under rubriken examinationsformer till ett dokument som är benämnt *Riktlinjer för examination vid Högskolan Väst (dnr 2005/35 A 21 respektive dnr 2006/641 a 21)*. I detta dokument anges att om godkänt resultat på en kurs eller del av en kurs förutsätter att studenten genomgått praktik eller motsvarande utbildning med godkänt resultat, ska antalet praktik- eller motsvarande utbildningsperioder vara minst två.

Högskoleverket har från Högskolan Väst inhämtat ett utdrag ur högskolans studieregister avseende xx. Av detta utdrag framgår att hon vid det första tillfället då hon blev underkänd på vfu:n, i maj 2007, blev det inom kursen *Att leda och utveckla klinisk/tillämpad omvårdnad, 15 poäng*. Vid det andra tillfället då hon blev underkänd på vfu:n, i oktober 2007, skedde detta inom kursen *Leda och utveckla professionell omvårdnad, 22,5 högskolepoäng*. Som Högskoleverket uppfattar saken har den senare kursen ersatt den först nämnda i xx studier på sjuksköterskeprogrammet.

För att tillvarata studenternas rättssäkerhet infördes regeln i högskoleförordningen om att högskolorna i kursplanen ska ange eventuell begränsning av antalet tillfällen en student ska få genomgå vfu. Högskolan Väst anger i kursplanen till kursen *Leda och utveckla professionell omvårdnad, 22,5 högskolepoäng* att en student vid underkänt betyg under vfu:n har rätt till förnyad vfu vid ett tillfälle. Denna skrivning i kursplanen uppfyller de krav som uppställs i högskoleförordningen. Noteras ska dock att xx endast blivit underkänd vid ett tillfälle sedan denna kursplan trädde i kraft hösten 2007.

För att xx ska anses ha förbrukat de vfu-tillfällen som medges, krävs att kursplanen för den vfu som hon underkändes på den 3 maj 2007 (*Att leda och utveckla klinisk/tillämpad omvårdnad, 15 poäng*) innehåller en regel som begränsar antalet tillfällen till två. Den kursplanen innehåller dock en hänvisning till riktlinjer som endast anger att antalet praktikperioder ska vara ”minst” två. Någon begränsning till två tillfällen finns därför inte. Högskolan Väst kan därför inte vägra xx ytterligare ett vfu-tillfälle.

Avslutningsvis vill Högskoleverket framhålla att verket ser positivt på att den nu gällande kursplanen är tydlig vad gäller begränsningen av antalet tillfällen till vfu. Samtidigt noterar Högskoleverket att högskolan i sitt yttrande anført att xx i januari 2008 erbjöds ett sista tillfälle till klinisk slutexamination. Högskoleverket

vill understryka att möjligheten till begränsning av antalet tillfällen till omexamination av den kliniska slutexaminationen inte framgår av kursplanen.

Med den kritik som ligger i det anförda avslutas ärendet.

Beslutet har fattats av chefsjuristen Eva Westberg efter föredragning av verksjuristen Anders Mellstrand i närvaro av verksjuristen Christian Sjöstrand.

Eva Westberg

Anders Mellstrand

kopia:

xx